

31989L0109

L 40/38

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

11.2.1989

SMERNICA RADY

z 21. decembra 1988

o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa materiálov a predmetov, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

(89/109/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä jej článok 100a,

so zreteľom na návrh Komisie,

v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

keďže smernica Rady 76/893/EHS z 23. novembra 1976 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa materiálov a predmetov, ktoré prichádzajú do styku s potravinami ⁽³⁾, naposledy zmenená a doplnená Aktom o pristúpení Španielska a Portugalska ⁽⁴⁾, bola podstatne zmenená a doplnená pri mnohých príležitostiach; keďže pri vykonávaní nových zmien a doplnkov k uvedenej smernici sa musí využiť príležitosť konsolidovať ustanovenia existujúcich relevantných textov s cieľom zabezpečiť právnú jasnosť;

keďže smernica 76/893/EHS bola prijatá na základe toho, že rozdiely, ktoré existovali v danom čase medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa vyššie uvedených materiálov a článkami, ktoré bránili ich voľnému pohybu, mohli vytvoriť nerovnaké podmienky hospodárskej súťaže, a tak mohli priamo ovplyvniť vytvorenie alebo fungovanie spoločného trhu;

keďže tieto právne predpisy museli byť aproximované – ak sa mal dosiahnuť voľný pohyb vyššie uvedených materiálov a predmetov – berúc do úvahy primárne požiadavky na ľudské zdravie, avšak taktiež – v rámci medzných hodnôt požadovaných z hľadiska ochrany zdravia – ekonomické a technické potreby;

keďže cieľom zvolenej metódy bolo stanoviť – v prvom rade – formou rámcovej smernice – všeobecné zásady, na základe ktorých boli a následne mohli byť odstránené právne rozdiely medzi určitými skupinami materiálov a predmetov formou osobitných smerníc; keďže táto metóda dá osvedčila a z toho dôvodu ju treba zachovať;

keďže krycie alebo natieracie látky – ktoré celé alebo sčasti tvoria súčasť potravín – sa nemohli považovať za látky, ktoré

boli jednoducho v kontakte s týmito potravinami; keďže, v takomto prípade sa musela zobrať do úvahy prípadná priama spotreba zo strany spotrebiteľov; keďže pravidlá uvedené v tejto smernici sú z tohoto dôvodu za takýchto okolností nevhodné;

keďže zásadou, ktorá predstavuje základ tejto smernice musí byť, že každý materiál alebo výrobok určený na prichádzanie do kontaktu alebo ktorý je zámerne v kontakte buď priamo alebo nepriamo s potravinami, musí byť dostatočne stály, aby neprepúšťal do potravín látky v takých množstvách, ktorí by mohli ohrozovať ľudské zdravie alebo privodiť neprijateľnú zmenu v zložení potravín alebo zhoršenie ich organoleptických vlastností;

keďže, na dosiahnutie tohto cieľa, sa môže ukázať nevyhnutným stanoviť rôzne obmedzenia, jednotlivo alebo v kombinácii; keďže je vhodné zachovať v osobitných smerniciach také obmedzenia, ktoré sú najvhodnejšie z hľadiska daného cieľa, so zreteľom na technické charakteristické vlastnosti typické pre každú skupinu materiálov a predmetov;

keďže s cieľom povoliť informované používanie materiálov a predmetov musí byť stanovené vhodné etiketovanie; keďže metódy používané pri takomto etiketovaní sa môžu meniť v závislosti od užívateľa;

keďže táto smernica sa neuplatňuje na etiketovanie výrobkov, ktoré na základe svojho správania sa v prítomnosti potravín nesmú byť navrhnuté tak, aby prichádzali do kontaktu alebo boli v kontakte s potravinami;

keďže navrhovanie osobitných smerníc, ktorými sa vykonávajú základné zásady a zmien a doplnkov k týmto zásadám predstavuje technické vykonávacie opatrenia; keďže s cieľom zjednotiť postup prijímaním týchto opatrení musí byť poverená Komisia;

keďže od Vedeckého výboru pre potraviny, zriadeného rozhodnutím Komisie 74/234/EHS ⁽⁵⁾, sa musí vyžiadať jeho stanovisko ešte skôr, ako sa prijmu ustanovenia na základe osobitných smerníc, ktoré by mohli ovplyvniť zdravie obyvateľstva;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 99, 13.4.1987, s. 65 a Ú. v. ES C 12, 16.1.1989.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 328, 22.12.1986, s. 5.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 340, 9.12.1976, s. 19.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 302, 15.11.1985, s. 216.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 136, 20.5.1974, s. 1.

keďže je žiaduce, aby vo všetkých prípadoch keď Rada splnomocní Komisiu implementovať pravidlá týkajúce sa potravín bol ustanovený postup, na základe ktorého sa vytvorí úzka spolupráca medzi členskými štátmi a Komisiou v rámci Stáleho výboru pre potraviny zriadeného rozhodnutím Rady 69/414/EHS⁽¹⁾,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Táto smernica sa vzťahuje na materiály a predmety, ktoré sú vo svojom konečnom stave určené na to, aby prichádzali do kontaktu s potravinami alebo ktoré sú v kontakte s potravinami a sú určené na tento účel, ďalej len „materiály a predmety“.

Krycie a natieracie látky, ako sú látky na natieranie syrových kôr, výrobkov z kuchynsky upraveného mäsa alebo ovocia, ktoré sú súčasťou potravín a môžu byť konzumované spolu s takýmito potravinami, nie sú predmetom úpravy tejto smernice.

2. Táto smernica sa vzťahuje na materiály a predmety, ktoré sú v kontakte s vodou určenou na ľudskú spotrebu. Nevzťahuje sa však na pevné zariadenia pre verejné alebo súkromné zásobovanie vodou.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na antiky.

Článok 2

Materiály a predmety musia byť vyrobené v súlade s osvedčenými výrobnými postupmi tak, aby v bežných a predvídateľných podmienkach používania neprenášali svoje zložky do potravín v takých množstvách, ktoré by mohli:

— ohroziť ľudské zdravie,

— privodiť neprijateľnú zmenu v zložení potravín alebo zhoršenie ich organoleptických vlastností.

Článok 3

1. Skupiny materiálov a predmetov uvedené v prílohe I a tam, kde to pripadá do úvahy, kombinácie týchto materiálov a predmetov budú predmetom osobitných smerníc.

2. Osobitné smernice, vrátane zmien a doplnkov k existujúcim osobitným smerniciam, budú prijaté v súlade s postupom uvedeným v článku 8.

3. Osobitné smernice môžu zahŕňať:

a) zoznam látok, ktorých používanie je povolené na úkor všetkých ostatných (zoznam tovarov v povoloňacom konaní);

b) normy čistoty pre takéto látky;

c) osobitné podmienky používania týchto látok a/alebo materiálov a predmetov, v ktorých sú použité;

d) špecifické medzné hodnoty migrácie určitých zložiek alebo skupín zložiek do alebo na potraviny;

e) celkovú medznú hodnotu migrácie zložiek do alebo na potraviny;

f) v prípade potreby, ustanovenia a opatrenia zamerané na ochranu ľudského zdravia voči rizikám, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku orálneho kontaktu s materiálmi a predmetmi;

g) iné pravidlá a predpisy na zabezpečenie súladu s článkom 2;

h) základné pravidlá a predpisy potrebné na kontrolu súladu s ustanoveniami písmen d), e), f) a g);

i) podrobné pravidlá týkajúce sa odoberania vzoriek a analytických metód, nevyhnutné na kontrolu súladu s ustanoveniami písmen a) až g).

Ustanovenia, ktoré by mohli ovplyvniť zdravie obyvateľstva sa musia prijímať po porade s Vedeckým výborom pre potraviny. Musia spĺňať kritériá stanovené v prílohe II.

Článok 4

1. Napriek článku 3 členský štát môže, ak bol zoznam látok vypracovaný v súlade s odsekom 3 a) tohto článku, povoliť používať na svojom území látku, ktorá sa nenachádza v zozname, pokiaľ je to v súlade s nasledovnými podmienkami:

a) schválenie musí byť obmedzené na dobu maximálne dvoch rokov;

b) členský štát musí vykonávať úradné kontroly materiálov a predmetov vyrobených z látky, ktorej používanie povolilo;

c) materiály a predmety vyrobené týmto spôsobom musia byť opatrené rozlišovacím označením, ktoré musí byť definované vo schválení.

2. Členský štát postúpi ostatným členským štátom a Komisii text každého schválenia vypracovaný v súlade s odsekom 1 do dvoch mesiacov od dátumu nadobudnutia jeho účinnosti.

3. Pred uplynutím dvojročnej doby uvedenej v odseku 1 písm. a), môže členský štát predložiť Komisii žiadosť o zahrnutie do zoznamu uvedeného v článku 3 ods. 3 písm. a) danej látky, za predpokladu, že vnútroštátne schválenie je v súlade s odsekom 1 tohto článku. Súčasne poskytne podporné dokumenty, v ktorých budú uvedené dôvody, na základe ktorých považuje takéto zahrnutie za opodstatnené a uvedie spôsob ich používania určené pre túto látku.

(¹) Ú. v. ES L 291, 19.11.1969, s. 9.

Do 18 mesiacov po predložení žiadosti sa prijme rozhodnutie, na základe informácií týkajúcich sa zdravia obyvateľstva, po porade s Vedeckým výborom pre potraviny a v súlade s postupom uvedeným v článku 9 v tom zmysle, či predmetná látka môže byť zahrnutá do zoznamu uvedeného v článku 3 písm. a), alebo či vnútroštátne schválenie bude zrušené. Ak sa ustanovenia ukážu byť nevyhnutné v zmysle článku 3 ods. 3 písm. b) c) a d), tak budú prijaté v súlade s tým istým postupom. Napriek odseku 1 písm. a) tohoto článku, vnútroštátne schválenie zostane v platnosti až kým sa neprijme rozhodnutie o žiadosti o zahrnutie do zoznamu.

Ak by sa podľa predchádzajúceho pododseku rozhodlo, že vnútroštátne schválenie sa musí zrušiť, tak takéto rozhodnutie sa potom bude uplatňovať na všetky ostatné vnútroštátne schválenia týkajúce sa predmetnej látky. V rozhodnutí môže byť stanovené, že zákaz používania tejto látky bude rozšírený na všetky spôsoby používania až na tie, ktoré sú uvedené v žiadosti o zahrnutie do zoznamu.

Článok 5

1. Ak členský štát, na základe nových informácií alebo prehodnotenia existujúcich informácií získaných po prijatí niektorých z osobitných smerníc, má pádne dôvody rozhodnúť v tom zmysle, že používanie daného materiálu alebo predmetu ohrozuje ľudské zdravie, napriek tomu, že je v súlade s príslušnou osobitnou smernicou, tak takýto členský štát môže dočasne pozastaviť alebo obmedziť uplatňovanie daných ustanovení na svojom území. Bude okamžite o tom informovať ostatné členské štáty a Komisiu, pričom uvedie dôvody svojho rozhodnutia.

2. Komisia čo možno najskôr preskúma v rámci Stáleho výboru pre potraviny dôvody uvedené daným členským štátom uvedené v odseku 1 a bezodkladne dodá svoje stanovisko a prijme príslušné opatrenia.

3. Ak Komisia usúdi, že zmeny a doplnky k týmto osobitným smerniciam sú nevyhnutné z hľadiska zmiernenia ťažkostí uvedených v odseku 1 a zabezpečenia ochrany zdravia obyvateľstva, tak zahájí postup uvedený v článku 9, s cieľom prijať takéto zmeny a doplnky; členský štát, ktorý prijal bezpečnostné opatrenia, ich môže v takomto prípade zachovať v platnosti dovtedy, kým dané zmeny a doplnky nenadobudnú účinnosť.

Článok 6

1. Bez toho, aby tým boli dotknuté akékoľvek výnimky uvedené v osobitných smerniciach, materiály a predmety, ktoré ešte nie sú v kontakte s potravinami musia byť pri uvádzaní na trh opatrené:

a) — slovami „na použitie v potravinárstve“

— alebo špecifickým označením pre ich používanie, ako napr. kávovar, vínová fľaša, polievková lyžica,

— alebo symbolom ustanoveným v súlade s postupom uvedeným v článku 9;

b) tam, kde to pripadá do úvahy, osobitnými podmienkami, ktoré sa pri ich používaní musia dodržiavať;

c) — buď názvom alebo obchodným názvom a adresou alebo sídlom spoločnosti zapísanej v obchodnom registri,

— alebo zapísanou ochrannou známkou,

výrobcu alebo spracovateľa, alebo predajcu zavedeného v spoločenstve.

2. Údaje uvedené v odseku 1 musia byť dobre viditeľné, jasne čitateľné a nezmazateľné:

a) v štádiu maloobchodného predaja:

— na materiáloch alebo predmetoch alebo na obale

— alebo na etiketách prilepených na materiáloch alebo predmetoch alebo na ich obaloch,

— alebo na upozornení v bezprostrednej blízkosti materiálov a predmetov a jasne čitateľné pre kupujúcich; v prípade uvedenom v odseku 1 písm. c) bude však posledne uvedená alternatíva dovoľená iba v takom prípade, ak tieto údaje alebo etiketa, na ktorej sa tieto údaje nachádzajú, nebude môcť byť z technických dôvodov prilepená na uvedené materiály alebo predmety, a to ani v štádiu výroby a ani v štádiu marketingu;

b) v marketingových štádiách, okrem štádia maloobchodného predaja:

— na sprievodných dokladoch,

— na etiketách alebo obaloch,

— alebo na materiáloch a predmetoch samotných.

3. Údaje uvedené v odseku 1 však nie sú povinné pre tie materiály a predmety, ktoré sú svojim charakterom jasne určené na prichádzanie do kontaktu s potravinami.

4. Údaje uvedené v odseku 1 písm. a) a b) sú obmedzené na materiály a predmety, ktoré vyhovujú:

a) kritériám uvedeným v článku 2;

b) osobitným smerniciam, pri neexistencii takýchto smerníc, ktorýmkoľvek iným vnútroštátnym právnym predpisom.

5. Osobitné smernice vyžadujú, aby takéto materiály a predmety boli opatrené písomným prehlásením dosvedčujúcim, že sú v súlade s predpismi uplatniteľnými na tieto materiály a predmety.

Ak neexistujú osobitné smernice, tak členské štáty môžu zachovať v platnosti existujúce ustanovenia alebo prijať ustanovenia v tomto zmysle.

6. Členské štáty zabezpečia, aby bol obchod v malom s materiálmi a predmetmi zakázaný, ak údaje požadované na základe odseku 1 písm. a) a b) nebudú uvedené v jazyku ľahko zrozumiteľnom pre kupujúcich, pokiaľ kupujúci nebude informovaný iným spôsobom. Toto ustanovenie nebráni uvedeniu takýchto údajov v niekoľkých jazykoch.

Článok 7

1. Členské štáty, z dôvodov týkajúcich sa zloženia, správania sa v prítomnosti potravín alebo etiketovania, nezakážu a ani neobmedzia ani obchodovanie a ani používanie materiálov a predmetov, ktoré sú v súlade s touto smernicou alebo s osobitnými smernicami.

2. Odsek 1 nebude mať vplyv na vnútroštátne právne predpisy, ktoré sú uplatniteľné v prípade neexistencie osobitných smerníc.

Článok 8

Zmeny a doplnky vykonané k existujúcim osobitným smerniciam s cieľom uviesť ich do súladu s touto smernicou budú prijaté v súlade s postupom uvedeným v článku 9.

Článok 9

1. Tam, kde sa musí dodržať postup uvedený v tomto článku, predseda oznámi túto záležitosť Stálemu výboru pre potraviny buď z vlastného podnetu, alebo na žiadosť predstaviteľa členského štátu.

2. Zástupca Komisie musí predložiť výboru návrh opatrení, ktoré sa musia prijať. Výbor predloží svoje stanovisko k návrhu v časovom limite, ktorý môže stanoviť predseda v súlade s naliehavosťou záležitosti. Toto stanovisko bude prijaté kvalifikovanou väčšinou uvedenou článku 148 ods. 2 zmluvy. Predseda nebude hlasovať.

3. a) Komisia prijme zamýšľané opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

b) Ak zamýšľané opatrenia nie sú v súlade so stanoviskom výboru, alebo ak sa nepredloží žiadne stanovisko, Komisia bezodkladne predloží Rade návrh týkajúci sa opatrení, ktoré sa musia prijať. Rada bude konať kvalifikovanou väčšinou.

Ak – po uplynutí troch mesiacov od dátumu, kedy jej bola predmetná záležitosť oznámená – Rada neprijme žiadne opatrenia, tak navrhované opatrenia prijme Komisia a bude ich uplatňovať s okamžitou platnosťou.

Článok 10

1. Smernica 76/893/EHS sa týmto ruší.

2. Odkazy na smernicu zrušenú na základe odseku 1 sa budú interpretovať ako odkazy na túto smernicu.

Odkazy na články zrušenej smernice sa budú interpretovať v súlade s korelačnou tabuľkou uvedenou v prílohe III.

Článok 11

1. Členské štáty prijímajú všetky opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisiu budú o tom informovať bezodkladne. Prijaté opatrenia:

— do 18 mesiacov po oznámení⁽¹⁾ musia povoliť obchodovanie a používanie materiálov a predmetov vyhovujúcich tejto smernici bez toho aby tým bolo dotknuté uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa – pri neexistencii osobitných smerníc – uplatňujú na určité skupiny materiálov a predmetov;

— najneskôr do 36 mesiacov po oznámení musia zakázať obchodovanie s a používanie materiálov a predmetov nevyhovujúcich tejto smernici.

2. Odsek 1 nebude mať vplyv na tie vnútroštátne právne predpisy, ktoré sa – pri neexistencii osobitných smerníc – uplatňujú na určité skupiny materiálov a predmetov určených na prichádzanie do kontaktu s potravinami.

Článok 12

Táto smernica sa nevzťahuje na materiály a predmety určené na vývoz mimo spoločenstva.

Článok 13

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 21. decembra 1988

Za Radu

predseda

V. PAPANDREOU

⁽¹⁾ Táto smernica bola oznámená členským štátom 10. januára 1989.

PRÍLOHA I

Zoznam skupín materiálov a predmetov, na ktoré sa vzťahujú osobitné smernice

Plasty, vrátane lakov a náterov
Regenerovaná celulóza
Elastoméry a kaučuky
Papier a lepenka a kartón
Keramické výrobky
Sklo
Kovy a zliatiny
Drevo, vrátane korku
Textilné výrobky
Parafíny a mikrokryštalické parafíny a vosky

PRÍLOHA II

Zdravotné kritériá, ktoré sa musia uplatňovať pri navrhovaní osobitných smerníc

1. Tam, kde to pripadá do úvahy, budú vypracované zoznamy tovarov v povoľovacom konaní pre materiály a predmety určené na prichádzanie do kontaktu s potravinami. Prijateľnosť látky z hľadiska zahrnutia do zoznamu tovarov v povoľovacom konaní bude stanovená na základe posúdenia tak množstva látky, ktoré je náchylné migrovať do potravín, ako aj toxicity tejto látky.
 2. Určitá látka bude začlenená do zoznamu tovarov v povoľovacom konaní iba vtedy, ak takáto látka – za bežných a predvídateľných podmienok používania akéhokoľvek materiálu alebo predmetu, ktorých je súčasťou – nie je náchylná migrovať do potravín v množstve, ktoré by s najväčšou pravdepodobnosťou predstavovalo riziko pre ľudské zdravie.
 3. Pre určité materiály nemusí byť vhodné vypracovať zoznam tovarov v povoľovacom konaní, nakoľko takýto zoznam by nepredstavoval žiadny reálny a konkrétny prínos z hľadiska ochrany ľudského zdravia. Za takýchto okolností sa musia určiť všetky látky, pre ktoré sa musia stanoviť špecifické medzné hodnoty migrácie s cieľom zamedziť ich prenikaniu do potravín v takých množstvách, ktoré by s najväčšou pravdepodobnosťou predstavovali nebezpečenstvo pre zdravie. Kritériá uvedené v odsekoch 1 a 2 sa budú uplatňovať aj na tieto látky.
 4. Všetky látky sa musia uchovávať pod dozorom a opätovne prehodnocovať zakaždým, keď je to opodstatnené na základe najnovších vedeckých údajov alebo prehodnotenia existujúcich vedeckých údajov.
 5. V prípade, keď je pre určitú látku stanovený prijateľný denný príjem alebo prípustný denný príjem, musí sa zväžiť nevyhnutnosť stanoviť špecifickú medznú hodnotu migrácie – kvôli tomu, aby tento príjem nebol prekročený. V prípade, keď je pre určitú látku stanovená špecifická medzná hodnota migrácie, tak sa musí venovať náležitá pozornosť ostatným možným zdrojom vystavenia účinkom tejto látky.
 6. Za určitých okolností nemusí byť špecifická medzná hodnota migrácie určitej látky tým najpresvedčivejším spôsobom ochrany ľudského zdravia. Za takýchto okolností musí byť pri určovaní vhodnosti opatrení primárnym dôvodom a motívom potreba chrániť ľudské zdravie.
-

PRÍLOHA III

KONKORDAČNÁ TABUĽKA

Smernica 76/893/EHS	Súčasná smernica
Článok 1	Článok 1
Článok 2	Článok 2
Článok 3	Článok 3
Článok 4	Článok 4
Článok 5	Článok —
Článok 6	Článok 5
Článok 7	Článok 6
Článok 8	Článok 7
Článok —	Článok 8
Článok 9	Článok —
Článok 10	Článok 9
Článok —	Článok 10
Článok 11	Článok —
Článok 12	Článok 12
Článok 13	Článok 11
Článok 14	Článok —
Článok 15	Článok 13